

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3152/2020
03.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Александра Благојевић, адвокат из ..., против тужене "Војвођанске банке" а.д. Нови Сад, коју заступа Милан Ивошевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 50/19 од 30.07.2020. године, у седници одржаној 03.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 50/19 од 30.07.2020. године, **ОДБИЈА** жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Нишу П1 992/18 од 11.09.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 992/18 од 11.09.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилце којим је тражила да се поништи решење тужене од 17.09.2013. године, као незаконито, као и тужбени захтев којим је тражила да се тужена обавезе да је врати на рад и призна јој сва права на раду и по основу рада које је имала до доношења оспореног решења, као неоснован. Ставом другим изреке, тужилца је обавезана да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 280.500,00 динара, док је захтев за исплату трошкова поступка од досуђеног до траженог износа од 484.000,00 динара, одбијен.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 50/19 од 30.07.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда првостепеног суда, у ставу првом изреке и у усвајајућем делу става другог изреке, тако што је поништено као незаконито решење тужене од 17.09.2013. године и обавезана тужена да тужилцу врати на рад и призна јој сва права из рада и по основу рада, и тако што је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 280.500,00 динара, као неоснован. Ставом другим изреке, потврђена је првостепена пресуда у одбијајућем делу става другог изреке и жалба тужене у том делу одбијена као неоснована. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 272.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавила тужена због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужила је поднела одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се указује на повреде поступка из тачке 12. ове законске одредбе, што сагласно члану 407. ЗПП не може бити ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код тужене и обављала послове на радном месту ... .., на основу анекса уговора о раду од 30.03.2009. године. Дана 17.09.2013. године, тужени је донео решење о отказу уговора о раду због престанка потребе за обављањем послова на које је тужила распоређена, услед технолошких, економских и организационих промена. Након извршене анализе пословања и финансијских резултата утврђено је да код тужене постоји вишак запослених због недовољног и смањеног обима посла, услед чега је дошло до гашења радног места ..., филијала ... Правилником о измени правилника о систематизацији радних места од 23.05.2013. године. Дана 28.05.2013. године донет је и Предлог програма решавања вишка запослених, а 04.07.2013. године на основу предвиђених критеријума, састављена је и коначна листа запослених за чијим је радом престала потреба, међу којима је и тужила. Такође, од половине јуна 2012.године код тужене су била радно ангажована два лица по занимању дипломирани економисти и то најпре преко Програма стручне праксе на основу уговора закљученог са Националном службом за запошљавање, а по истеку периода су наставили да раде код тужене по основу ангажовања преко Омладинске задруге. Дана 01.07.2014. године, након истека ангажовања ових лица поднет је предлог за њихово запослење на одређено време у филијали ...- ..., те је тужена са њима закључила уговоре о раду на одређено време.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је захтев тужиле за поништај решења о отказу уговора о раду неоснован, јер је код тужене дошло до технолошких, економских и организационих промена које су довеле до престанка потребе за обављањем послова на којима је тужила радила. Тужена је испоштовала законом прописану процедуру у поступку утврђивања вишка запослених, а код чињенице да је радно место тужиле укинута и да није постојала могућност да се тужила премести на друго радно место, нити да буде распоређена на радним местима на којима су већ била ангажована лица, али преко Програма стручне праксе, којима је послодавац била Национална служба за запошљавање, то произлази да је наведено решење законито и тужбени захтев тужиле одбијен.

Другостепени суд је усвајајући жалбу тужиле преиначио првостепену пресуду и поништио решење тужене као незаконито. Према ставу другостепеног суда код тужене

је у тренутку отказа уговора о раду тужили постојала потреба за радним ангажовањем нових лица која поседују исту стручну спрему, као и тужила, с обзиром да је тужена још од половине јуна 2012. године радно ангажовала два лица са којима је касније закључила и уговоре о раду на одређено време. Из наведеног произлази да је код тужене постојала потреба за обављањем послова за које је тужила испуњавала услове, те да је тужени имао могућност да тужили обезбеди премештај на друге послове као једну од законом прописаних мера за запошљавање у поступку утврђивања вишка запослених, а што је била и обавеза тужене пре доношења решења о отказу, а што она није учинила, па је из ових разлога поништио решење о отказу уговора о раду као незаконито.

Основано се у ревизији тужене истиче да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05,111/9), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Наиме, тужили је радни однос код тужене престао услед технолошких, економских и организационих промена, које су довеле до укидања тужилиног радног места. Поступак утврђивања тужиле технолошким вишком тужена је спровела у законом прописаној процедури. Изменом Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова од 23.05.2013. године, укинута је радно место „...е ...“ (на којем је тужила била распоређена), затим је донет Програм решавања вишка запослених, те применом предвиђених критеријума састављена и коначна листа запослених за чијим је радом престала потреба, а на којој се нашла и тужила. Услед немогућности да јој се обезбеди обављање других послова, тужили је отказан уговор о раду, уз исплату отпремнине. Како је престала потреба за радом тужиле, услед организационих промена код тужене, то је образован отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, због чега је побијано решење законито, како је то правилно закључио првостепени суд.

Погрешан је став другостепеног суда да је тужена имала могућност да тужили обезбеди премештај на друге послове с обзиром да је закључила уговоре о раду на одређено време са лицима која су била радно ангажована још од 2012. године. Ово из разлога што су наведена лица била ангажована код тужене преко Програма стручне праксе, а затим преко омладинске задруге, када им је послодавац била Национална служба за запошљавање (од које су добијали и зараду), а уговоре о раду на одређено време тужена је са њима закључила тек 01.07.2014. године, на другим пословима, у другој филијали и то након што је тужила добила отказ. Наиме, у ситуацији када је тужили престао радни однос решењем од 17.09.2013. године, а тужена са новим запосленима закључила уговор о раду на одређено време у јулу месецу 2014. године, та чињеница не може бити разлог за ништавост решења о отказу уговора о раду тужили. Из наведеног произлази да тужена није имала могућности да у тренутку отказивања

уговора о раду тужиљу премести на друго радно место, како је то правилно закључио првостепени суд.

Како је неоснован тужбени захтев за поништај отказа уговора о раду, то је правилно одбијен и захтев тужиље за враћање на рад, као и да јој призна сва права по основу рада, с обзиром на акцесорни карактер тих захтева.

Из наведених разлога, другостепена пресуда је преиначена, одбијена жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда, сагласно члану 416. став 1. ЗПП.

Полазећи од успеха у поступку по ревизији, тужилца је обавезана да туженој накнади ревизијске трошкове у износу од 33.000,00 динара за састав ревизије, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП и Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12, 99/20).

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић